

HUONOLAATUISET VARAOSAT VOIVAT AIHEUTTAA ONGELMIA

Korjaamot ja autoliikkeet korostavat käyttämiensä ja myymiensä varaosien korkeaa laatua. Autojen valmistajia edustavat kauppiat teroittavat myymiensä varaosien ”alkuperäisyyttä” Niiden laadusta onkin muodostunut eräänlainen standardi ainakin mielikuvissa. Samat tahot pyrkivät laajentamaan tätä mielikuvaa siten, että kaikki muut kuin heidän myymänsä varaosat ovat potentiaalisia tuoteväärännöksiä tai muuten heikompi-laatuisia. Näin ei suinkaan ole, sillä poikkeuksia lukuun ottamatta kaikki Suomessa myytävät varaosat täyttävät vähintään samat laatu-kriteerit kuin ns. alkuperäisosatkin.

Mutta – kuten edellä on mainittu – poikkeuksiakin löytyy. Tiettyjen turvallisuuden tai auton toiminnan kannalta kriittisten osien laatua pyritään valvomaan muita tarkemmin niille asetettujen teknisten vaatimusten ja automallikohtaisen soveltuvuuden osalta.

Esimerkiksi jarrupalojen tulee olla automallikohtaisesti hyväksytyjä. Hyväksyntä perustuu jarrupalojen testaukseen ja hyväksymisestä kertova, tarkoin yksilöity merkintä on oltava jokaisessa jarrupalassa ja niiden pakkauksissa.

Myös auton äänenvaimentimiin ja katalysaattoreihin sovelletaan samanlaista hyväksymis- ja merkintävaatimusta. Nykyaikaisissa



autojen moottoreissa polttoaineen syöttö, palamistapahtuma ja pakokaasujen poisto tapahtuvat sähköisesti ohjattuina. Ohjaus tapahtuu auton keskustietoyksikön ohjelman avulla. Näin on saavutettu viime vuosina huikea parannus autojen polttoainetaloudessa ja haitallisten pakokaasujen vähentämisessä.

Tässä prosessissa pakoputkisto äänenvaimentiminen ja katalysaattoreineen on keskeisessä asemassa. Pakoputkiston muodostama vastapaine kaasujen poistovaiheessa on tarkan tutkimuksen tulos. Mikäli tuo vastapaine muuttuu autoon asennetun, alkuperäisestä putkistosta poikkeavan äänenvaimentimen tai katalysaattorin takia, voi koko moottorin toiminta häiriintyä vakavasti. Käytännössä eroa saattaa olla vaikeaa huomata. Enintään

kulutus saattaa nousta jonkin verran. Aikaa myöten pakoputkiston vääriä vastapaine kuitenkin vaurioittaa joko katalysaattorin, pakokaasujen ohjausjärjestelmän, tai jopa koko moottorin ennen aikojaan. Sekä liian alhainen että liian korkea vastapaine aiheuttavat ongelmia.

Tästä syystä kaikissa Euroopassa varaosina myytävissä katalysaattoreissa tai äänenvaimentimissa tulisi olla automallikohtainen hyväksymismerkintä.

Valitettavasti hyväksymismerkintöjen valvonta on heikkoa muuallakin kuin Suomessa. Hyväksymismerkintöjä myös väärennetään. Kaupan maailmanlaajuinen vapautuminen lisää entisestään näiden tuotteiden markkinoille pääsemisen vaaraa.

Kaikkien varaosien tulee olla varustettu vähintään valmistajan nimellä tai tuotemerkillä. Lisäksi niiden osien, joissa EU:n säädösten mukaan pitää olla merkintä hyväksynnästä (esim. jarrupalat, pakoputkiston osat, ajoneuvovalot ja lamput), tulee olla varustettuja tällä hyväksymismerkinnällä.

Kuluttajan on lähes mahdotonta valvoa hänen autoonsa asennettävien varaosien laatua. Niinpä vastuu laadusta kasautuu osia asentaville korjaamoille ja varaosa-kaupalle. Näiden asiantuntemusta tulisi käyttää nykyistä enemmän laadun valvontaan. Tavatuista tuoteväärännöksistä ja väärennetyistä hyväksymismerkinnöistä tulisi aina tiedottaa valvoville viranomaisille.